

САНА ОЛОХ

Х а н г а т
1982 оны аятыннь
15 хүнүттэн тахвар

ССНП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ
ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 35 (5702)

1982 оыл. Кулун тутар 23 күнэ
ОПТУОРУНЬУК

Сынага
2 харчы

КАПИТАЛЬНАЙ ТУТУУНУ ХААЛЫЙТТАН ТАНААРЫАХХА

Оройуонна капиталнай тутуу хаалылаах саа-
лаада кубулуйбута өр буолла. Уон бириэс пяти-
летка бастагы сылгылар даҕаны хаһаайыстыбаннай
ньымнанан уонна бөдөрөттөһөн тутуу былааннара
оройуон үрдүнэ ыраадынан туолбатахтара. Тутуу-
ман дыарыктанар икки сүрүн тэрилтэ — «Якуткол-
хозстрой» ТМУ-га, «Якутсельстрой» управление
мехучастка онто да суох кыра былааннарын сыл
ахсын голорбот буолуулар үгэскэ кубулуйда. Сов-
хозтартан Субуруускай аатынан уонна Карл Маркс
аатынан хаһаайыстыбалар ордук улахан хаалы-
лаахтар. Холбоор, субуруускайдар былырын ха-
һаайыстыбаннай ньымнанан тутар-танар үлэлэрин
былаанын 35,5 эрэ бырыһыан толорбуттара. Ити
паттаммыт икки совхоз ситэрэллэбэтэх, хастыы
эмэ сыл соһон баран ситэрбэтэх тутууларын үлэ-
тин суумата 4,5 тыһ. солкуобайтан таҕыста. Атын-
нык эттэххэ, 2—3 сыллаах тутууларын
кээмэйингэр тэҥнэстэ.

Сыл бастагы ивартала түмүктэнэн эрэр. Көпи-
аальнай тутууга баһаанына хайдаҕый?

Быһыл совхозтарга 30 объект тутууга көрүлү-
бүтэ. Олортон санага — 11, уоннаабы 19-на —
«бытыктаах» тутуулар. Совхозтар хаһаайыстыбан-
най ньымнанан сыл устата 728 тыһ. солк. ту-
тар-танар үлэни ытымактаахтар. Ол эрэри икки
ый түмүгүнэн итинтэн, Эрилик Эристин аатынан
совхоз айыах тыһ. солк. тутуугун аахсыбатаахха,
дуоннаах үп туһаныллыбата, объекттарга ханнык
да тутар-танар үлэ ытыллыбата.

«Чурапчы» совхоз капиталнай тутууну тэри-
иннэ үчүгэй оһомто, бөдөрөттөһөр тэрилтэлэрин
кытта айымньылаах ыкса сибээһэ уонна рабочай-
дар олоһор, үлэлиир усулуобуйаларын тупсарыста
оройуонна таһаарбыт ыгырымта ситэ-хото өйөм-
нөт. Быстахтык малааха, «чурапчылар» курдук,
этин совхозтарга тутуу биригээдэлэрин отделени-
лар ахсын тэрийи кыайан хааччылыбат. Маныа-
ха салайар органнар туһааннаах дьаһалларын то-
лорбот быһыы өссө да туоратыллыбата. Бөд-
рөттөһөр тэрилтэлэригэр сорох хаһаайыстыбалар
быһаран кемелеспөттөр. Бу ордук Карл Маркс
аатынан совхозка (директор Васильев Е. В. сы-
һыаннаах.

«Якутколхозстрой» ТМУ-га (начальник С. Н.
Плотников) коллектива сыл икки ыйынаары бы-
лаанын кыайан толорбото. Биир саамай улахан
объектар — Эриликэ Урун Күөлгэ сана хотонго
баара эрэ 9,2 тыһ. солк. үлэни ытта. Оттон бы-
һыл бу объекка 200 тыһ. солк. тутар-танар үлэ
былааннамыта. «Чурапчы» совхоз киһиһэр мас-
терской уонна маҕаһын тутууттар туруорулду-
бут 14 бөлүгүнүк буровой массивна суох бу-
лан үлэтэ суох сылдьаллар.

«Якутсельстрой» управление мехучастка (нач.
Артемьев И. С.), графитын төһө даҕаны толорон
һэр курдугун иһин, оройуон киһиһэр овошехра-
нилизе, Болтоҕо хогон тутууттар үлэни саҕа-
лым иһик. Учасастак салалтата быһыл бөлүгүн-
нуктары булууга, кадрдары олохсугууга көдьүүс-
төөх дьаһаллары ылыахтаах.

Кыһынны суол алдьаҥмар дьэри хаалбыт
кээмгэ тутуу матырыйаалын тийиһ-таһыы күүскэ
ытыллыахтаах, маныаха көрүлүбүт былаан бул-
гуччу толорулуохтаах. Билигин деловой маһы со-
ботуопкалаһынна, тутуулуохтаах объекттар таста-
рыгар киллэрингэ ударнай соруктар туруорулуох-
таахтар. Райсовет исполкома оройуон үрлүнэ сыл
аһарын иһинэн 45 тыһ. тахса кубометр тутуу ма-
һын соругуопкалаһырга быһаарбыта. Хомойуох
иһин баара-суоҕа 7,5 тыһ. кубометр мас таһы-
лына. Ол иһигэр 7 тыһ. былааннаах Эрилин
Эристин аатынан совхоз 100 кубометры эрэ
миэстөбө киллэрэн олоһор. Итиннэ сылбатыһым
тулуйуллуон сатамнат.

ССКП КК сэттиһинтээҕи (1981 с.) Пленума ка-
питальнай тутууга пятилеткатааҕы былааннар туо-
лууларын хааччылыыта сана соруктары туруорбу-
та. Олору олоххо киллэрин, чуоллаан, быһылты
убилейдардаах сылга оройуонга капиталнай ту-
тууну хаалыттан таһаары — дьонун суолталаах
социальной-экономической сорук.

ССРС ПРОФСОЮЗТАРЫН XVII СЪЕДИГЭР

МОСКВА (ССТА). ССРС профсоюзтарын
XVII съези аан дойду
үлэһиттигэр уонна проф-
союзтарыгар Ыгыры-
ылына. Ол докумуонга
бары дойдулар үлэһит
дьоннору уонна проф-
союзтары бэйэлэрин ра-
бочай биер санаалары-
ларын ирдэи күүһүнэ
бүтүнүгүнэн уодаһы-
наах сөрийиһи үлүһүйүү
суолун бөлүүүргө, иһин
аймагы аан дойдутааҕы
ядернай түгүнэһи кири-
бинтигэр туруоруунан
суоһуур агрессивны ити-
нэ милитаризмы утары
холбоһон сорунуулаахтык
охсуһарга ыгырымы эти-
лиһэ.

ССРС профсоюзтарын
съези, дьэн этиллэр Ыгы-
рыыга, эттэ: туох да эйэт-
тэн ордук улахан суолта-
лаах суох, уонна киһиэхэ
тэрдэр суол утарыта тур-

суунан итиннэ сөбүтүнн-
нэн үлүһүйүүнэ барбат,
араас общественной ту-
тулаах государственной
биргэ үлэһиттигэр уонна
политической кээ-
сэтиһилэрин иһигэ, харда-
рыта табыгастаах быһаа-
рылары аһаастык
итиһинэ чигиниһидик көр-
дөһүн иһигэ барар. Та-
баарыс Л. И. Брежнев
иһи туруоруллубут 80-с
сылларга Эйэ советской
программат чопчу итин.
иэ олоһуур. Советский
үлэһиттар сана сөрийиһи
хаһаарытыл дьиниһэх
суолун ити программаны
олоххо киллэрингэ, ССРС
конструктивной эйэлээх
көбүлэһиниһигэр көрө-
лөр.

Кулун тутар 19 күнү-
гэр, профсоюзтар съези-
рин пленарнай мунньаҕын
сэргэ, сенциялар: «соци-
алистической куоталаһы

уонна үлэһиттэр айаҕ
активностары үрдэтти»,
«профсоюзтар экономичес-
кай үлэлэрэ», «үлэ усу-
луобуйаларын уонна ха-
рыстабыл тупсарымы»,
«государственной социаль-
ной страхование, доруо-
ба харыстабыла уонна
үлэһиттэр сынчыалааҕа-
рын тэрийи», «үлэһит-
тэри социальной-бытовой
итиһинэ дьэн-уот өттүнэн
хааччылы», «профсоюз-
тар иһигэр уонна культу-
рай-маассабай үлэлэрэ»
— үлэһиттэр.

Тыл эппит дьон мө-
һүгүнэн рабочайдар,
колхозтаахтар, учсвайдар,
инженердэр ССКП XXVI
съезин уураахтарыгар
үлэ бүтүнүгүн көдүү-
лүн уонна хаачыстыба-
тын үрдэтигэ, пятилетка
былааннарын толорууга
уонна аһары толорууга
туһуламмыт сана патрио-

тической баччыһынарын
итиһинэ көбүлэһиниһи-
нэн эппиттэһиттэрин ту-
һуан кээсэтиһэр.

Үрдүк профсоюзнай
форум делегаттара боп-
пуруостар киһи эргимтэ-
лэри дьүүлэстилэр. Кээ-
сэтин, чуоллаан, биригээ-
дэлэргэ үлэ тэһэһиниһи
уонна толоруун тупса-
рымга профгруппалар
оруолларын үрдэтэр наа-
датын туһунан барда.

Делегаттар ПСВКС
отчуоттуур кээмгэ ыппыт
үлэтин биһиргэ этин
киллэрдилэр. Бэйэлэрин
коллективтарын, профсо-
юзнай тэрилтэлэрин аат-
тарыттан делегаттар
ССКП Киһи Комитетын
коммунистической тутуу
баарадай былааннарын
олоххо киллэрингэ бэйэ-
лэрин бары күүстэрин
итиһинэ эриһиниһи ааһах
буолан эрэннэрдилэр.

Профсоюзтар съезтэрэ үлэтин түмүктээтэ

МОСКВА (ССТА). Де-
мократияны сайыннарыы,
коммунизм тутууга үлэ-
һиттэри кыттынарымы мо-
дун күүстээх средстоты-
нэн советский професси-
ональнай советтар буолал-
лар. Ону столицада бизе-
күн үлэһиттэр ССРС
профсоюзтарын XVII съе-
зи итэҕэтиһтэхтик де-
монстрациялар көрдөрдө.

Кулун тутар 20 күнү-
гэр ПСВКС уонна
профсоюзтар Киһи
Ревизионнай комиссияла-

рык отчуоттуур даҕы-
лааттарын дьүүлэһи тү-
мүктээтэ.

Съезд биер санаанан
Профессиональной Союз-
тар Бүтүн Союстааҕы
Киһи Советтарын отчуот-
туур кээмгэ үлэтин
биһирээтэ, ПСВКС от-
чуоттуур даҕылаатыгар
резолюцияны биһиргэттэ.
Ону эттэ Киһи Ревиз-
ионнай комиссия отчуот-
та биһиргэтиһинэ.

ССРС профсоюзтарын
Устаабыгар сорох улары-

тыылар тустарынан уу-
раах ылыһына.

Съезд советская проф-
союзтар салайар органи-
зын талла.

Делегаттар өрө кото-
буллуунан Советской Со-
юз Коммунистической
партиятын Киһи Комите-
тыгар ССКП КК Генер-
альной секретарыгар та-
баарыс Л. И. Брежневкэ
Ээрдэ суругу ылыһы-
лар.

х х х
ССРС профсоюзтарын

XVII съезинэн талыл-
быт Профессиональной
Союзтар Бүтүн Союстаа-
ды Киһи Советтарын пле-
нума буолла.

ПСВКС председатели-
нэн пленум С. А. Шала-
евы, председатели солбу-
лааччынан уонна президи-
ум чилиһиннэ В. И.
Прохоровы талла.

ПСВКС секретардары-
нан уонна президиум чи-
лиһиниһин талыһыны-
лар: А. П. Барон, А. В. Ф.
Богатиков, А. В. Викто-
ров, И. И. Гладкий, Л. А.
Земляникова, С. В. Ко-
лов, К. Ю. Макарянцев,
В. П. Провоторов, А. М.
Субботин, А. П. Ушаков.

БИҢИРИБИТ, ӨЙҮҮБҮТ!

Оройуон үлэһиттэрэ ССРС профсоюзтарын съезигэр табаарыс Л. И.
Брежнев эһимтин дириг кэрэхсэбиллэнэн көрүспүлэр.

Киһи тутуу чувствотынан

Биһиги, «Чурапчы»
совхоз бары рабочайдара,
ССРС профсоюзтарын
XVII съези аһыллытын,
съези ССКП КК Генер-
альной секретара, ССРС
Верховнай Советын Пре-
зидиумун Председателе
Л. И. Брежнев дириг ис-
хаһоонноох этиһини да-
һы астыһыһынан иһитти-
бит. Таб. Л. И. Брежнев
профсоюзтар активнай
үлэлэрин үрдүтүн сыа-
налааһына биһиги сүрэх-
питиһи киһи тутуу чувст-
отунан толорор.

Көһүнэ сылларга, би-
һиги совхозтут сылгы
иһитини базатын тэри-
йигэ, үлэһиттар олоһор.

үлэлиир усулуобуйаларын
тупсарыаҕа элбэх үлэни
ытта. Биир үксүн ол да
иһин сылгы иһитинигэр
эспит сылга үрдүн көр-
дөрүүлэри ситиһэн Саха
АССР Министрдерин Со-
стын көбүрүлэ сылдьар
Кыһыл аһаҕытын ылы-
быт. Итиннэхэ биһиги
совхозтут рабочнома ы-
һаһыһытын уурэн үгүс
өрүттээх үлэни ыппыта.

Мен үлэлиир звеном
таб. Л. И. Брежнев съез-
и этиһигэр туруорбут
соруктарын ситиһиннээх-
тик олоххо киллэрсэр
дуулуурдаах. Ол курдук,
биһыл нулун деловой
тахсыһын 85 быры-
һаһыһа тэрдэргэ, ула-
хан сылгыны 98 быры-
һаһыһын тыһынаах иһигэ

социалистической эбэһэ-
тиһитиһи ылыһыһыт.
Д. СОВАКИН,
сылгыһыт.

Киһи пропагандалаахпыт

ССРС профсоюзтарын
XVII съезигэр табаарыс
Л. И. Брежнев биһиги
элбэх национальностоох
Ийэ дойдубут социальной
уонна экономической сай-
дытыгар профсоюзтар
салайары оҕуолатыһа,
хаһаайыһынааһын оҕуола-
тыһа, коммунизм оҕу-
олатыһаан буолар оруол-
лара үрдүн иһарин ту-
һуан дириг ис хоһоон-
ноох этиһини биһиги,
Карл Маркс аатынан сов-
хоз үлэһит дьонно, иһити

сөһөһиннэн билиһитибит.
Табаарыс Л. И. Бреж-
нев съезиэ этиһитин бары
цеховой профсоюзнай тэ-
рилтэлэргэ дьүүлэһини
тэриһэргэ быһаардыбыт.
Рабочайдар уопсай мун-
ньахтарыгар эмнэ туруу-
руохпут. Съезд туруу-
бут соруктары, өйдөтүү-
гэ активы иһигини тар-
дан совхоз отделениела-
рынан семинардар ыытыл-
лыахтаах. Ыйаһыты кол-
лективнай дуоҕабыры ба-
ры өттүнэ ырытан ССКП
XXVI съезин уонна ССРС
профсоюзтарын XVII съези-
нэ көрдөбүллэригэр сөп
туһуһуннараһын оҕорорго,
ону киһиһик дьүүлэһини
ни тэрийэргэ соруктана-
быт.

Я. ТРОФИМОВ,
профсоюз рабочикун
председателе.

УДАРНАЙ ВАХТА СОНУННАРА

Профсоюзнай связкэ бэлэх

«Сельхозтехника» хол-
бошук коллектива кулун
тутар 15 күнүгэр ССРС
профсоюзтарын XVII съез-
дин көрсө пятiletка
15 ыйыгэр 1237,4 тый,
сөнк. суумалаах валовой
бөдөдүмжүсүнүн онгорон,
сүдүдүн 12,9 тый солк.
күсчарда.

Рабочайдар, инженер-
най-техническэй үлэһит-
тар тэлээр турар юби-
лейдары итиннэ холбо-
шук тэриллэбитэ 50 сы-
лын үрдүк таһаарылаах
үлэһит бэлэтиһигэр со-
рунтаналлар.

Л. АЛЕКСЕЕВА.

Болдбох иннинэ

Оройуонга ыһырыл-
лаах Мугудайдаагы ки-
ноустанска коллектива
(старшай кинемеханик
И. В. Павлова) тылын
дыдалаан битэргэтэр.

Кинофинактордар баста-
гы кварталдаагы былаан-
нарын болдубун инни-
е — кулун тутар 12 кү-
нүгэр 147 солк. куонар-
дылар.

А. ПЕРМЯКОВА.

Тиэйэ сылдан а т ы ы

Оройуон кининнээди
1 №-дээх продовольствен-
най маһаһын продажеһа
Л. А. Варламова ыла-
лым Алексеевскай оро-
йуонга тиһэн Чөркөөх-
хо уонна Кыһыга 1657
сүдүбүйдээх сабынныа,
таһах этин, о. д. а. аһы-
уолу атылааһа, Людми-
ла Алексеевна пятiletка
пидас сылын бастагы
кварталдаагы былаанна-
рын болдубун иннинэ то-
лорор иһин ити курдук
таһаһыннытын уурар.

В. ИГНАТЬЕВ.

Бүгүн бастыһнар кирбиилэрэ — сарсын коллектив нуормата ОРОЙУОН 1981 СЫЛЛААҔЫ ЧЕМПИОННАРА

Михаил Иванович
ИВАНОВ

Кини идэтинэн куль-
тура үлэһитэ. Ыаннык
сытыһан үлэлээбитэ 7-с
сыла. Онуэс пятiletка
бастагы сыһыгар ыһаһын
ахсыттан 1670-нуу кг
үүтү ыһыт эбит буолла-
һына, бүтэһик сыһыгар
3217-дин кг тиһэрэн оро-
йуон чемпионуна буол-
бута.

Уон биһирэс пятiletка-
ны эһинэ чемпион үрдүн
аатынан саралааһа. Кор-
дөрүүтэ — ыһахтан ор-
тотунан 4180 кг үүтү

Сүөһү интэһитин 1 кы-
лаастаах маастара бу сыл
икки ыйыгар ыһаһын ах-
сыттан 360-нуу кг үүтү
ыһа.

М. И. Иванов салайар
«Эрчим» комсомольскай-
иччат фермата кыстык
бизэ ыйыгар оройуонга
иккиэ маастарлаах. Коллек-
тив Уус-Алдан оройуонун
Герой Егоров аатынан
совхозун республикага
икки тогул чемпионнаа-
быт. Үлэ Албан Аатын
III степени орден наза-
дара М. Н. Готовцев са-
лайар ферматын кытта,
эһин старшайдар бэйэ-
бэйэлэрин кытта сирэй
куоталаһаллар.

Наталья Николаевна
КСЕНОФОНТОВА

Наталья комсомоль-
скай путевиһанан Эрилик
Эристин аатынан совхоз
Чакырдаагы, оттон Ха-
даирдаагы отделенила-
рыгар ыанныксытыһан
үлэлээбитэ үһүс сыһыгар
барда. Үлэ эстафетатын
«ЫБСЛКС 60 сыла»
фермага эдэһинэ, оро-
йуон 1980 сыллаагы
чемпион ыанныксыта,
билигин студентка Та-
тиянаттан туһунта Со-
тору пуолаат, оро-
йуонга, республикага
аатырбыт коллектив биһир
бастык үлэһитинэн бил-
лэбитэ, совхозугар, оро-
йуонга биһирэстээх ине-
стэлэри ыдаттаабыта.

Оттон 1981 сылга ыһа-
һын ахсыттан 4105 кг
үүтү ыһан Саха АССР
норуотун хайаайыстыба-
тын үтүөлөөх үлэһитэ
А. Т. Кузьмина аатынан
нубогы бастаһынан ыла.

Үүмүт юбилейдардаах
сол икки ыйыгар уонна
кыстык бизэ ыйыгар ту-
һааннааһыннан ыһаһын ах-
сыттан 303-туу, 981-дин
кг үрүн илгэһи ыһан
оройуонга социалисти-
ческэй куоталаһыны инни-
и күнүгэр иһэр.

Василий Филиппович
СЛЕПОВ

Карл Маркс аатынан
совхоз Вахсытаагы отде-
лениһыгар 1980 сыл кү-
нүгүгэр Мөгэ-Хангалас
оройуонунтан аҕалыллы-
быт племенной тигиһэ-
лэртөн 20-тин Василий
Филипповична туттарбыт-
тара Ону ылбычча итэ-
һэйтэхтэрэ. Кини ыан-
ныксытыһан үлэлээбитэ
20-тан таһа сыл буолла.
Үлэ Кыһыл Знамята ор-
денынан наҕараадала-
мыта. Хайа уонна сага-
ны, бастыгы олохтоочу
ферма старшайа настан-
ник буолбаныа иһи буо-
луой!

Василий Филиппович
пятiletка бастагы сыһы-
гар бургунастарыттан 20
һирэһи ыһан уонна хас
биһирдириттэн 2729-
туу кг үүтү ыһан оро-
йуонга чемпионнаа.
Коммунистическай үлэ
ударнига, сүөһү интэһитин
1 кылаастаах маастара
үгүс көрө-бөлүө собыһи-
лардаах сылга өссө үрдүк
кирбиһин бэлэтиһинэ:
хас биһирди ыһахтан
3000 кг үүтү ыһа. Ви-
лэтин маһар ыһаһыттан
күннэ 10-нуу кг үрүн
илгэһи дэбилитэр.

Николай Семенович
МАНАРОВ

1980 сылга 67 бороос-
куну эңирэппэккэ итэн,
хас биһирдириттэн 135,5
кг төлөһүтэн оройуонга
чемпионнаабыта. Опы-
таах сүөһүт ССКП
XXVI съездин рабочай
делегаттарын ыһыры-
ларын биһир бастаһынан
эһөөбүтэ.

XI пятiletка бастагы
сыһыгар Чакыр чулуу
сүөһүтэ 50 бороосуну
эңирэппэккэ итэн хас
биһирдириттэн 153-туу кг
төлөһүтэ.

Чемпион сайын айы
интэһитэ хаалар тыһы ты-
һаастарга бостуугунан
үлэһир. Оттон байыл,
сыһа төрүөх маассабай-
дык «үтүтэ» таһаарыллан,
сүөһү интэһитин мааста-
рыгар 50 Һирэһи тут-
тардылар. Кини кыстык
хаалбыт ыйын ахсын хас
биһирди Һирэһин орто-
тунан 12-дин кг, оттон
сайын ыһа ортотунан 20-
дин кг итэрэһа сүөх тө-
лөһүтэргэ соруктанна.

Чемпион старшайдыр
«Арғыс» фермата 363
борооскуну олунуһа хас
биһирдириттэн 13,8 кг, от-
тон кыстык бизэ ыйыгар,
60,3 кг төлөһүтэн гра-
фитын тутуһан иһэр.

Ирина Дмитриевна
ПЕТРОВА

Ирина Дмитриевна Му-
гудайга ыччат сүөһүтү
төлөһүтүтэ идэтинэн
үлэлээбитэ 20-тан таһа
сыл буолла. Совхозугар
уонна оройуонга соци-
алистическай куоталаһы
хас да төгүллээх ыһа-
һылааһа.

Ааспыт сылга туһут
Һирэһидэрин эңирэппи-
кэ, биһирдириттэн 150,7
кг төлөһүтэн оройуон
чемпион Һирэһи көрөч-
чүтүн үрдүк аатын ыһа-
быта. Сүөһү интэһитин 1
кылаастаах маастара бы-
ылгы кара-бөлүө юби-
лейдардаах сылга ити
көрдөрүүтүн өссө туһа-
рарга дуулуһар: олун-
уһуттан 51 сыһа төрүөү
тутта уонна хас биһирди-
ларын суукһаастаагы орт-
эбиллэһитин 600 грамма
Һирэһегэ соруктанна.

Оройуон чемпиона, ыч-
чат наставнига үлэһир
коллективтар сабыдым-
ла улахан. Төлөй Дири-
гиннээди биһиргээдэ сүөсү-
һүттэра сыл иһин уонна
кыстык бизэ ыйдарыгар
үүккэ уонна привеса
былааннарын ситиһи-
лээхтик толорор иһаллар.

КӨҢҮЛ РЕСПУБЛИКАЛАР ТУЛХАДЫҔБАТ СОЮЗТАРА

ССРС 60 сылыгар лекциялар, дакылааттар, бэснээдэлэр биримэһинэй тематикалара

ССРС 60 сыла — ба-
ры советскай норуоттар
додордохууларын уонна
сырааттаһыларын бы-
рааһынныһа.

Үлэ уонна кыһымытар
алта уон сыллара.

ССРС-рын тэрийин —
Улуу Октябрь дымалатын
салдаһын.

ССРС-рын тэрийин —
ленинскэй национальнай
политика ерөгөйдөөһүнэ.

В. И. Ленин — элбэх
национальностоох Совет-
скай государствоны тө-
рүттээчин уонна сала-
лааччы.

ССРС — биһиги Ийэ
дойдубут бары норуотта-
рын социалистическай
Ата дойдубулар.

Советскай норуот —
дьоннор сага историчес-
кай общиһастара.

ССКП — советскай но-
руот авангарда.

Норуоту иһатта биһирэ
сомодолдохууга — партия
кууһа.

Партияны иһатта биһир-
га сомодолдохууга, кини
салалтатыгар — норуот
кууһа.

Марксизм — ленинизм
пролетарскай интернацио-

нализм улартыа тутар
улуу кууһа.

ССКП — интернацио-
налистар-ленинцэтар пар-
тиялара.

ССКП XXVI съези
ССРС норуоттарын до-
дордохууларын салгын
бөгөргөтүү туһунан.

Национальнай боппу-
руска ленинскэй үөрөһи
ССКП айымныдыһахтын
сыйыннарыһа.

Л. Н. Брежнев Ийэ
дойду туһунан, интерна-
ционализм уонна норуот-
тар додордохууларын ту-
һунан.

ССРС Конституцията —
национальнай политика
ленинскэй принциптэра
түмүллөн көстүүлэра.

Сайдымлаах социализм
— СССРС бары норуотта-
рын историческай ыла-
һылаһара.

Советскай общество со-
циальнай — политическай
уонна идейнэй сомодо-
лдохууга.

Государство маасса со-
иальнай — политическай
уонна идейнэй сомодо-
лдохууга.

Рабочай кылаас — но-
руоттар интернациональ-
най сомодолдохууларын
сүрүн кууһа.

Сайдымлаах социализм
усуодобуһаларыгар на-
циональнай сыйынна-
һылар сайдыһылар.

ССРС норуоттарын до-
дордохууларга — маасса
айар үлэтин модун ис-
тэһинэ.

ССРС нацияларын уон-
на народностарын салгын
чугасалыһылар.

РСФСР — таһ рес-
публикалар ортолоругар
бастаһы.

Уон биһирэс пятiletка-
та биһиги республинабыт.
БАМ — норуот бүт-
түһүн тутууга.

Ардаа Сибирь — Ийэ
дойдуга.

Биһиги коллективизм —
элбэх национальностоох
улуу бырааттаһыны быс-
тыһыат сордохто.

Биһиги ленинскэй до-
дордохуунаа кууһтээхпит.
ССКП социальнай по-
литикатын уопсай народ-
най характера.

Норуот уйгуһун туһу-
тар партия кыһамныһа.
Үчүгэйдик олорор ту-
һунан — элбэхтик уонна
үчүгэйдик үлэһэххэ на-
да.

Советскай наука сити-

һинлэра.

Национальнай культу-
ралар чэриһи сайдыһыла-
ра уонна хардарыта ба-
һыһыһылаһара.

Нуучча тыла — но-
руоттар улуу быраатта-
һыһыларын тыла.

Биһиги — советскай
норуоттун.

Биһиги — патриоттар-
быт, интернационалистар-
быт.

Социалистическай де-
монстрация ордуктара.

Дэектэ ыһаһыны —
үлэ ленинскэй сгидин
дойдуһаах бэлэһа.

Социалистическай олох
скара — советскай но-
руоттар улуу ситиһинна-
ра.

Советскай государство
— бу үлэһиттар былаас-
тара.

Народнай депутаттар
Советтара — СССРС по-
литическай төрүтэ.

Советскай профсоюзтар
— үлэһиттар сабыдым-
лаах маассабай тэриһа-
лара.

Ленинскэй комсомол —
иччат патриотическай
уонна интернациональ-
най интэһитэ.

Советскай Армия —
норуоттар додордохуула-
рын армията.

Социалистическай Ийэ
дойдуу көмүскээһин —
ССРС хас биһирди граж-
данинны ытык иһа.

ССРС тэриллэһитин
уонна ситиһиннаахтын
сайддыһын аан дойду
үрдүгүн суолтата.

Аан дойдубулар соци-
алистическай система сай-
дыһа.

Социализм бырааттыы
дойдуларын додордохуу-
лара.

ССРС таа политикатын
эйбэ дуулуһар, интерна-
ционалистическай харан-
тара.

Билиһинг империализм
антинароднай ис дыһа.

80-с сылларга Эйэ
программатта олоххо ки-
рэр.

Империализм агрессив-
най дуулуһууларыгар —
кытаанах харданы!

Советскай Союз — но-
руоттар айы иһин туту-
луга сүөх буолуу, со-
циальнай прогресс иһин
сэхсүһууларын араллаах
тирээ.

Советскай Союз — ко-

ллективизм, неоколонна-
лизм уонна расизм
улары утумнаах охсу-
лааччы.

Национализм — импе-
риализм куордаллыһы
үлэтин оруднэта.

Советскай дьоннор ре-
волюционнай сэргэх бу-
дууларын, кинилэр ыла-
лаассабай өйдөрүн санаа-
ларын үрдэтэххэ.

Аһылын проблематын
быһаарыны — норуот бүт-
түһүн соруга.

Сүөһү интэһитэ — удар-
най фронт.

Көдүүстээхтик уонна
хасчыстыбалаахтык, куу-
һу барытын биһирэн үлэ-
лээһин — биһиги патри-
отическай уонна интерна-
циональнай эһипит.

Сырһену, матырылаады
электроэнергияны, оттугу
көмүһүнэн туһаныахха.

Уон биһирэс пятiletка
былааннарын ситиһин-
лээхтик толорор иһин со-
циалистическай куотала-
һыны аһаһытын үрдүктү-
түтүүһүн!

Юбилейдардаах сыл
хас биһирди күнүн айым-
нылаах ударнай үлэһин
бэлэтиһинг!

ССКП XXVI съезин
уураахтарын толоруохпут!

ССРС 60 сыла туолуу-
тун достоһаһынан көрсү-
һүт!

